

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะ
และเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
Development of Reading Comprehension Skills Using
Worksheets and the SQ4R Reading Technique Among
Mathayom 2 Students at Selaphum Pittayakom School,
Selaphum District, Roi Et Province.

ชุติมณฑน์ บุญทองดี¹, อุไรวรรณ สิงห์ทอง², เสาวลักษณ์ บุปผาสังข์³

Chutimon Boontongdee¹ Uraiwan Singthong², Saowalak Bubphasang³

Received : February 28, 2025; Revised : February 28, 2025; Accepted : June 27, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 2) เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

---

¹ คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด : Faculty of education and human development, Roi Et Rajabhat University. E-mail: 64410102024@reru.ac.th

² คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด : Faculty of education and human development, Roi Et Rajabhat University. E-mail: auriwan_s@hotmail.com

³ โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม : Selaphum Pittayakhom School. E-mail: saowaluktuck@sapit.ac.th

จำนวน 40 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R จำนวน 4 ชุด ประกอบด้วย นิทาน เรื่องสั้นหรือบทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง 2) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย 3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ 4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การหาความตรง (IOC) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แบบทดสอบ t-test กรณีทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง ดัชนีประสิทธิผล ดัชนีประสิทธิภาพ (E1/E2) ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.75/88.50 2) ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.63)

คำสำคัญ : แบบฝึกทักษะ, การอ่านจับใจความ, เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

Abstract

This research aimed to: 1) develop reading comprehension exercises using skill-building exercises and the SQ4R reading technique for Matthayom 2 students at Salaphum Pittayakom School, Salaphum District, Roi Et Province, with an efficiency criterion of 80/80; 2) compare reading comprehension skills using skill-building exercises and the SQ4R reading technique before and after the intervention; and 3) study student satisfaction with the reading comprehension exercises using skill-building exercises and the SQ4R reading technique. The research sample consisted of 40 Matthayom 2 students selected by purposive sampling.

The research instruments included: 1) four sets of reading comprehension exercises using skill-building exercises and the SQ4R reading technique, comprising folk tales, short stories or articles, songs, and poems; 2) Thai language learning management plans; 3) pre- and post-achievement tests consisting of 20 items; and 4) a student satisfaction questionnaire towards the exercises. The statistics used for data analysis were percentage, mean, Item Objective Congruence (IOC), standard deviation (S.D.), t-test for dependent samples, effectiveness index, efficiency index (E1/E2), difficulty index (p), and discrimination index (r).

The research findings revealed that: 1) the developed reading comprehension exercise sets, utilizing skill-building exercises and the SQ4R reading technique, had an efficiency of 86.75/88.50 2) the post-intervention reading comprehension achievement using skill-building exercises and the SQ4R reading technique was significantly higher than the pre-intervention achievement at the .05 statistical level; and 3) the overall satisfaction of students towards the reading comprehension exercises using skill-building exercises and the SQ4R reading technique was at a high level ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.63).

Keywords : skill-building exercises, reading comprehension, SQ4R reading technique.

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์กำหนดและใช้ในการติดต่อสื่อสาร ภาษามีวิวัฒนาการมายาวนานจนเกิดเป็นภูมิปัญญาทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี และโลกทัศน์ มนุษย์เราเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้เหล่านี้จนเกิดเป็นสังคม และสร้างความเจริญรุ่งเรืองจนถึงทุกวันนี้ องค์ประกอบหลักของการสื่อสารประกอบด้วย 4 ทักษะที่สำคัญ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การอ่านเป็นการรับสารที่สำคัญโดยเฉพาะผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องอาศัยการอ่านเป็นพื้นฐาน การอ่านทำให้มนุษย์ได้รับรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้มนุษย์รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังที่ วรณิ โสมประยูร (2544) อธิบายว่า

ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาไทย เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนยุค ปัจจุบันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ ดังนั้น มนุษย์เราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน กล่าวคือ ต้องอ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้คล่องแคล่ว และมีประสิทธิภาพ เพื่อแสวงหาความรู้ความสามารถเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้น

การอ่านจึงเป็นการเรียนรู้ ดังคำกล่าวที่ว่า “ผู้ที่อ่านมากย่อมรู้มาก อ่านน้อยย่อมรู้น้อย” ผู้ที่มีประสบการณ์ในการอ่านระดับสูง จึงมีความรู้และประสบการณ์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนางานด้านวิชาการและวิชาชีพให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาจกล่าวได้ว่าการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโตทั้งสามารถพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านจึงเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) นอกจากนี้ ประพิณพร เชนประเสริฐ (2548) อธิบายเพิ่มเติมว่า การอ่านเป็นกระบวนการของการรับสารที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ข้อมูลข่าวสารและความเจริญก้าวหน้าในความรู้ทุกประเภทปรากฏเผยแพร่ในรูปของสิ่งพิมพ์เกือบทั้งสิ้น ปัจจุบันแม้ว่าจะมีสื่ออื่น ๆ เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของมนุษย์มากขึ้น ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ภาพยนตร์ เป็นต้น แต่การอ่านก็ยังถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ไม่อาจนำสื่ออื่น ๆ มาทดแทนได้ หนังสือ คือ กุญแจดอกสำคัญที่ไขไปสู่โลกแห่งสรรพวิทยาการ โลกแห่งความเพลิดเพลินและจินตนาการโดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ดังนั้น การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ทางการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา บุคคลทั่วไป เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถพฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ และการอ่านนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพและการสร้างความเพลิดเพลินในการอ่าน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (พเยาว์ สิ่งวี, 2551)

การอ่านจับใจความมีคุณประโยชน์เป็นอย่างมากในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน ควรได้รับการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความที่ถูกต้อง ดังที่ เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546) กล่าวถึงการอ่านจับใจความว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน ไม่เพียงเฉพาะการอ่านออกหรืออ่านได้เท่านั้น แต่ต้องสามารถบอกได้คิดได้

ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเป็นอย่างไร ผู้เขียนต้องการบอกอะไรแก่ผู้อ่าน การอ่านจับใจความที่ได้ผลดี จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการเรียน การฝึกฝนการอ่านจับใจความอยู่เสมอ จะทำให้ผู้อ่านอ่านหนังสือเป็น อาจกล่าวได้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เพราะการอ่านและการฟังจะทำให้ผู้คนได้รับข่าวสารข้อมูลความรู้ และได้รับทราบความเคลื่อนไหวตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้คนในสังคม (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อัมสำราญ, 2547)

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปัจจุบัน ครูได้สร้างสื่อโดยเฉพาะแบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็นสื่อที่ช่วยฝึกและพัฒนาการเรียนรู้ รวมถึงเพิ่มประสบการณ์ของนักเรียน ดังที่ ณัฐชา อักษรเดช (2554) อธิบายว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นอย่างมีจุดหมายที่แน่นอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำจริง เป็นประสบการณ์ตรงของผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจดจำได้ดี สอดคล้องกับยศชิน กุลด้วง (2557) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ฝึกฝนทักษะหรือสร้างความคิดรวบยอด ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว เนื่องจากลักษณะของวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ครูจะต้องฝึกฝนหรือให้นักเรียนทำแบบฝึกมาก ๆ นอกจากนี้ แบบฝึกเป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมจากแบบเรียนช่วยลดความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้นและสามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง การสร้างแบบฝึกมีกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบระเบียบทำให้ลดภาระงานของครูสะดวกต่อการนำไปใช้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้สอบถามครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเสลภูมิ อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยมากกว่า 10 ปี จำนวน 3 ท่าน และได้คำตอบว่าการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ในทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย ไม่บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ และไม่มีการพัฒนา จึงทำให้ผลการเรียนที่ผ่านมายังไม่เป็นที่น่าพอใจ ผู้วิจัยจึงนำปัญหาที่พบไปพัฒนาแบบฝึกทักษะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความให้มี

ประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ หากผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดี จะส่งผลนำไปสู่ทักษะการเขียนที่ดี อีกทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น สร้างบรรยากาศในการเรียนอย่างมีความสุข อีกทั้งช่วยพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีความก้าวหน้าและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ซึ่งเป็นอีกวิธีที่จะช่วยแก้ไขปัญหาคำอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียน การสอนอ่านแบบ SQ4R อีกทั้ง ยังเป็นวิธีการสอนอ่านที่ส่งเสริมการอ่าน การอ่านเชิงวิเคราะห์ การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน มีวิธีการกำกับการอ่านของนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์จากขั้นต่าง ๆ วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่โรบินสัน (Robinson, 1961, อ้างถึงใน กานต์ธิดา แก้วงาม, 2556) ได้เสนอไว้ต่อมาในปี 1984 วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) ได้เสนอแนะวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยมีการเพิ่มขั้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนขั้นตอน การทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงควรนำเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R มาพัฒนาร่วมกับแบบฝึกทักษะเพราะเป็นวิธีที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและยังเป็นวิธีที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการตั้งคำถาม การจดบันทึก การเล่าถึงเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านจับใจความของนักเรียน ดังนั้น ควรพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะ และเทคนิคการแบบ SQ4R

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่เรียนรายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 119 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1 ห้องเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/12 ที่เรียนรายวิชาภาษาไทยภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 ชุด ซึ่งเนื้อหาประกอบไปด้วย

- 1.1 การอ่านจับใจความจากนิทาน จำนวน 1 เรื่อง
- 1.2 การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นหรือบทความ จำนวน 1 เรื่อง
- 1.3 การอ่านจับใจความจากบทเพลง จำนวน 1 เรื่อง
- 1.4 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง จำนวน 1 เรื่อง

นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ว่าสิ่งที่ประเมินแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็น (IOC : Index of item objective congruence) และคัดเลือกข้อที่ประเมินมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าแบบวัดความพึงพอใจมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ใช้ได้ทุกข้อ นำแบบวัดความพึงพอใจพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน ใช้เวลาในการทดลองสอนแผนละ 1 ชั่วโมง รวม 4 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

4. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ว่าสิ่งที่ประเมินแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าสิ่งที่ประเมินไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็น (IOC : Index of item objective congruence) และคัดเลือกข้อที่ประเมินมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าแบบวัดความพึงพอใจมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00 ใช้ได้ทุกข้อ นำแบบวัดความพึงพอใจพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง ใช้เวลาทั้งสิ้น 4 ชั่วโมง มีขั้นตอนดังนี้

1. อธิบายให้คำชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจจุดประสงค์ และบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในระหว่างการจัดทำกิจกรรม
2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการจับใจความทางภาษาไทย ก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบขึ้นจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 30 นาที บันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคนไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียนสำหรับการวิเคราะห์ผล
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 4 แผน ใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 1-31 สิงหาคม 2567
4. นำแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เป็นแบบทดสอบรวมที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ข้อละ 1 คะแนน มาทดสอบก่อนทดลอง (Pre-test) โดยทดสอบก่อนที่จะดำเนินการสอนในชั่วโมงแรก เพื่อศึกษาความรู้เดิมและความสามารถในการอ่านจับใจความความใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แล้วบันทึกคะแนนที่นักเรียนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}_1$)
5. เมื่อเรียนจนครบทั้ง 4 แผนแล้ว นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความความใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทดสอบ

หลังการทดลอง (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการทดลอง แล้วบันทึกคะแนนที่นักเรียนทำได้ มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}_2$)

6. นำ ($\bar{x}_1$) และ ($\bar{x}_2$) มาเปรียบเทียบกับว่าแตกต่างกันหรือไม่ มีความก้าวหน้า มากน้อยเพียงใด และทดสอบความแตกต่างโดยวิธีทดสอบค่า t-test แบบ t-Dependent

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คุณภาพการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะ และเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพของแบบฝึกทักษะ/แบบวัดความพึงพอใจ

1.1 ตรวจสอบความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา จากการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย (IOC)

1.2 หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก ได้จากการหาร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง ได้จากการหาร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบกิจกรรม

สำหรับค่าสถิติที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะ ได้แก่ ความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (R) ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2

2. วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4 โดยการหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ผลการทดสอบหลังเรียนโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของความเข้าใจในการจับใจความ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent Sample ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเรียน (E1) และ (E2) จากคะแนนการทำกิจกรรมระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 มีผลคะแนนผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างเรียน (E1) และคะแนนการทำกิจกรรมระหว่างเรียน (E2) ในแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ชุดที่ 1 - 4

ชุดที่	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าประสิทธิภาพ (E ₁)	ค่าประสิทธิภาพ (E ₂)
1	20	8.90	9.10	86.75	88.50
2	20	8.80	8.90		
3	20	7.90	8.60		
4	20	9.00	9.80		
รวมคะแนนเฉลี่ยค่า		34.60	36.40		
ประสิทธิภาพ					

จากตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการของแบบฝึกทั้ง 4 ชุด มีค่าประสิทธิภาพ E1 เฉลี่ยร้อยละ 86.75 และ E2 มีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ยร้อยละ 88.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความคิดเป็นร้อยละ 62.3 หลังเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความคิดเป็นร้อยละ 88.50 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียน

ความสามารถในการอ่าน จับใจความ	จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ร้อยละ	t
ก่อนเรียน	40	20	12.4	1.88	62.3	14.15
หลังเรียน	40	20	17.7	1.09	88.50	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
		($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1	ครูมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี	4.89	0.31	มากที่สุด
2	แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มีความน่าสนใจ เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ	4.78	0.63	มากที่สุด
3	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน	4.56	0.68	มากที่สุด
4	แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความมากยิ่งขึ้น	4.56	0.50	มากที่สุด
5	เมื่อนักเรียนฝึกอ่านจับใจความสำคัญ ทำให้นักเรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณได้อย่างถูกต้องชัดเจน	4.44	0.68	มาก
6	แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ช่วยทำให้นักเรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณได้อย่างถูกต้องชัดเจน	4.44	0.68	มาก
7	นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความสำคัญด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.44	0.68	มาก
8	การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน ครูจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R ได้น่าสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน	4.33	0.47	มาก
9	ระยะเวลาในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มีความเหมาะสม	4.11	0.87	มาก
10	การใช้ตัวอย่างนิทาน เรื่องสั้น บทเพลง ทำให้นักเรียนเรียนการอ่านจับใจความสำคัญด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน	4.11	0.74	มาก
รวม		4.47	0.63	มาก

จากตารางที่ 3 ผลปรากฏว่าระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีค่าเฉลี่ย 4.47 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ครูมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.31) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการอ่านแบบ SQ4R มีความน่าสนใจ เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.63) กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.68)

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การพัฒนาแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม ให้มีประสิทธิภาพ 86.75/88.50 ผลจากการหาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมมีคุณภาพดีมาก ทั้งนี้เพราะผ่านขั้นตอนการศึกษาหลักสูตร คู่มือครู แบบเรียน เทคนิควิธีการสร้างชุดฝึกทักษะจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและหาเทคนิควิธีการสร้างแบบฝึกจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่สอดคล้องกัน มีจุดประสงค์ที่ชัดเจน มีคำชี้แจงที่สั้นกระชับ เนื้อหาเหมาะสมหลากหลาย ทันสมัยไม่น่าเบื่อ สอดคล้องกับสุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2561) กล่าวว่า ชุดฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะตามที่ต้องการ ซึ่งชุดฝึกทักษะมีความสำคัญต่อผู้เรียนที่ช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ทำให้ผู้มีความเข้าใจในบทเรียนหรือเรื่องที่กำลังเรียนเกิดความแม่นยำในเรื่องที่ต้องการฝึก ทั้งยังส่งผลให้การสอนของครูผู้สอน และผลการเรียนของผู้เรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่าน และสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความก้าวหน้าในการเรียนทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีเทคนิคการอ่านจับใจความอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องงานวิจัยของสุรชาติพย์ เจริญรัตน์ (2555) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การสอนแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 80.17/86.67 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีเต๊ะ ดาโอ๊ะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R พบว่ามีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศึกษาขั้นตอนของการอ่านแบบ SQ4R ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้ไปที่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจาก 1. ขั้นสำรวจ (S-Survey) 2. ขั้นตั้งคำถาม (Q-Question) 3. ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R-Read) 4. ขั้นการจดจำ (R-Recite) 5. ขั้นทบทวน (R-Review) การสอนแบบ SQ4R ทั้ง 5 ขั้นตอนดังกล่าว ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะขั้นตอนในการอ่านไม่ซับซ้อน ทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างมีทิศทางและมีเป้าหมายในการอ่าน โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ง่าย ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปที่ละขั้น ๆ เหมือนขึ้นบันได การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R จึงทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี พงษ์ไพบูลย์ (2550) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R หลังการสอนสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบอีกว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิดา ระแม (2555) ศึกษา เรื่อง การเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่าน SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอน SQ4R อยู่ในระดับมาก

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะและเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.63) แสดงให้เห็นว่าชุดแบบฝึกทักษะในการอ่านจับใจความประกอบด้วยนิทาน บทเพลง เรื่องสั้น บทเพลง และบทร้อยกรอง โดยเรียงเนื้อหาตามลำดับความยากง่าย ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาที่ใกล้ตัวและมีเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดีและมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดา ทินา (2560) ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R และ CIRC ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของวราวรรณ นันสถิตย์ (2564) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดที่ส่งเสริมการอ่านจับใจความ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการ SQ4R สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านภาษาไทยได้ ควรนำเทคนิค SQ4R ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและคิดอย่างมีวิจารณญาณ พัฒนาการด้านการอ่านของนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น

1.2 ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความควรมีเนื้อหาที่หลากหลาย ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพสังคม เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และมีประสบการณ์ที่กว้างไกลขึ้น เนื้อหาในชุดแบบฝึกทักษะไม่ควรยากเกินช่วงวัยของผู้เรียน และการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรประยุกต์ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ หรือบทเรียนสำเร็จรูปมาประกอบเทคนิคการจัดการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการการอ่านแบบ SQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

2.2 ควรพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยด้านอื่น ๆ เช่น การอ่านสรุปความ หรือการอ่านเชิงวิจารณ์ญาณ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการการอ่านแบบ SQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนในห้องเรียนภาษาไทยในการอ่านได้และอ่านเป็น

เอกสารอ้างอิง

กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธี สอนแบบปกติ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาชัยน์ อิ่มสำราญ. (2547). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : พี.เพรส.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศิลปบรรณาการ.

- ชนิดา ทินา. (2560). ผลการสอนโดยใช้วิธีการสอน SQ4R และเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ณัฐชา อักษรเดช. (2554). การสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- ประพิณพร เย็นประเสริฐ. (2548). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้สื่อ
ท้องถิ่นนันทบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- เพชรวิม สิ่งวิ. (2551). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการ
อ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัด
ดอนไก่เตี้ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- มาชีเต๊ะ ดาโอ๊ะ. (2562). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้
วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา.
- วรรณิ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วรารวรรณ นันสลิธย์. (2564). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการ
เรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยศชวิน กุลด้วง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร, 9(2), 130-145.
- สุคนธ์ สินธพานนท์, พองจันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีรเกียรติสุนทร และพิวัสส์ นภารัตน์. (2561).
หลากหลายวิธีสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินติ้ง.

- สุธาทิพย์ เจริญรัตน์. (2555). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนิดา ระแม. (2555). การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 ยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรุณี พงษ์ไพบูลย์. (2550). การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ : บุ๊คส์ พอยท์.

